

Izvirni znanstveni članek/Original scientific article

Tetovaže med zaposlenimi v zdravstveni negi: kvantitativna raziskava

Tattoos among nursing staff: A quantitative study

Jasmina Hadžić^{1,*}, Mateja Bahun²

Ključne besede: poslikava telesa; družbena percepcija; družbena stigma; odnosi med medicinsko sestro in pacienti

Key words: body art; social perception; nurse-patient relations; social stigma

¹ Splošna bolnišnica Jesenice, Cesta maršala Tita 112, 4270 Jesenice, Slovenija

² Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin, Spodnji Plavž 3, 4270 Jesenice, Slovenija

* Korespondenčni avtor/
Corresponding author:
jasminahadzic19@gmail.com

IZVLEČEK

Uvod: Osebna urejenost in videz sta izrednega pomena z vidika vtisa, ki ga zdravstveni delavci naredijo na pacienta. Tatu kot del »body arta« postaja v družbi vedno bolj razširjen, raziskave pa kažejo, da so tetovirani posamezniki še vedno deležni predsodkov. Namen raziskave je bil ugotoviti, kakšno mnenje in odnos do tetovaž imajo zaposleni v zdravstveni negi.

Metode: Izvedena je bila deskriptivna kvantitativna raziskava. Podatki so bili zbrani maja 2023 s spletnim anketnim vprašalnikom, ki je bil ustvarjen za namen te raziskave, z visoko zanesljivostjo ($\alpha = 0,913$). Vzorec je bil priložnostni, obravnaval je 193 zaposlenih v zdravstveni negi na Gorenjskem. Uporabljene so bile univariatne in bivariatne statistike.

Rezultati: 37,8 % anketiranih je tetoviranih, od tega jih ima 71,2 % tetovažo na mestu, na katerem je drugim vidna. S trditvami, ki so po svojem pomenu odklonilne do tetovaž, se anketiranci v povprečju ne strinjajo ($\bar{x} = 1,16-1,83$), se pa kaže statistično pomembna in pozitivna povezava glede na starost ($p = 0,001-0,011$, $r = 0,183-0,237$), glede na delovno dobo anketirancev ($p = 0,001-0,028$, $r = 0,158-0,277$) in pri nekaterih trditvah glede na stopnjo izobrazbe ($p = 0,001-0,048$).

Diskusija in zaključek: Tetovaže so v sodobni družbi vedno pogostejše, s čimer se povečuje tudi potreba po sprejemanju drugačnosti. Percepcija strokovnosti je odvisna tudi od zunanjega videza, zato naj bo pozornost osredinjena v krepitev profesionalne podobe na eni strani in razvijanje politike strpnosti in sprejemanja na drugi.

ABSTRACT

Introduction: Personal grooming and appearance are extremely important in terms of the impression healthcare professionals make on patients. Although tattoos have become increasingly popular, research shows they remain stigmatised in society. The aim of our study was therefore to examine healthcare workers' opinions and attitudes towards tattoos.

Methods: We conducted a descriptive quantitative study. Data were collected in May 2023 using a purpose-designed online questionnaire with high reliability ($\alpha = 0.913$). We used a purposive sample consisting of 193 healthcare workers in the Gorenjska region. We conducted univariate and bivariate statistical analyses.

Results: Of our respondents, 37,8% had tattoos, and 71,2% of these had tattoos in a visible location. On average, respondents disagreed with negative statements about tattoos ($\bar{x} = 1.16-1.83$). However, there was a statistically significant positive correlation between age ($p = 0.001-0.011$, $r = 0.183-0.237$), work experience ($p < 0.001-0.028$, $r = 0.158-0.277$), and, for some statements, education level ($p < 0.001-0.048$).

Discussion and conclusion: Increasing prevalence of tattoos in modern society calls for greater acceptance of diversity. As perceptions of professionalism are also influenced by appearance, efforts should focus on both strengthening professional image and developing policies that promote tolerance and acceptance.

Uvod

Izvajalci zdravstvene nege imajo pri delu z ljudmi pomembno vlogo, saj s pacienti preživljajo najbolj ranljive trenutke, zato je pomembno gojiti medsebojno zaupanje in spoštovanje. Spremembe v družbi so neobhodne, s čimer se spreminja tudi profesionalna podoba zaposlenih v zdravstveni negi (Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, 2020). Pozitivna podoba medicinskih sester v javnosti je pomembna, saj vzbuja zaupanje v izvajalce zdravstvene nege, sestavlja pa vse od osebne higiene in uporabe uniforme do okraševanja kože. Profesionalna podoba zdravstvene nege ustvarja okvir, skozi katerega javnost vidi podobo medicinske sestre; ta podoba je čustveno povezana s pacientom in združuje pacientove vrednote, pričakovanja in odgovornosti medicinske sestre (Hatfield et al., 2013).

Tetovaža je definirana kot trajna kožna pigmentacija, ki je vedno pogostejši pojav v družbi, sploh med mladimi (Phillips, 2014), in kot taka vedno pogostejša tudi v zdravstveni negi. Ocenjuje se, da naj bi v državah, ki so bolj razvite, približno 30 % ljudi imelo vsaj eno tetovažo (Paprocka - Lipinska et al., 2019). V Sloveniji so tetovaže v zadnjih letih vse bolj priljubljene, vendar imajo posamezniki, ki se odločijo za tetovažo, lahko na delovnem mestu težave (Vičič, 2020). Vseh tetovaž na delovnem mestu medicinske sestre z uniformo ni mogoče prekriti. Kot so ugotovili Johnson et al. (2016), so bili zdravstveni delavci z vidnimi tetovažami ocenjeni kot manj profesionalni. To je še posebej veljalo za tiste ženske, zaposlene v zdravstveni negi, ki so imele vidne tetovaže, v primerjavi z moškimi kolegi, zaposlenimi na istem delovnem mestu, s tetovažami na istem mestu. Pikl (2020) ugotavlja, da imajo vidne tetovaže negativen vpliv na zaznavanje zdravstvenih delavcev od pacientov, prav tako pa zdravstveni delavci negativno zaznavajo paciente s tetovažami.

Namen in cilji

Namen raziskave je bil ugotoviti mnenje in odnos zaposlenih v zdravstveni negi do tetovaž. Vezano na namen, smo si postavili dva cilja: (1) ugotoviti, kakšno je mnenje zaposlenih v zdravstveni negi o lastnih in tujih tetovažah; in (2) ugotoviti razlike v odnosu do tetovaž glede na sociodemografske značilnosti anketiranih in prisotnost lastnih tetovaž.

Raziskovalni vprašanji, ki smo si ju zastavili, sta: (1) Kakšen odnos imajo anketirani do lastnih in tujih tetovaž?, (2) Kako se razlikuje odnos anketirancev do tetovaž glede na njihove sociodemografske značilnosti in prisotnost/odsotnost lastne tetovaže?

Metode

Raziskava je temeljila na deskriptivni, neeksperimentalni, kvantitativni metodi raziskovanja.

Opis instrumenta

Podatke za empirični del smo pridobili s spletnim anketnim vprašalnikom, izdelanim posebej za to raziskavo, ki je temeljil na ugotovitvah več virov (Jagodić, 2019; Johnson et al., 2016; Kralj, 2022; Pikl, 2020; Vičič, 2022). Pripravljen je bil v spletnem programu 1KA, vseboval je petindvajset vprašanj z logičnimi preskoki, saj so bili o podrobnostih o lastnih tetovažah vprašani le tisti sodelujoči, ki so jih imeli. Prvi sestavni del je vseboval vprašanja o demografskih značilnostih in značilnostih delovnega mesta anketiranih. Drugi sestavni del je bil sestavljen iz vprašanj, ki so preverjala odnos do tetovaž. Tretji sestavni del je vseboval trditve o stališčih do vidnih tetovaž; anketirani so jih ocenili z uporabo petstopenjske Likertove lestvice (1 – »Sploh se ne strinjam.«, 2 – »Se ne strinjam.«, 3 – »Niti se ne strinjam niti se strinjam.«, 4 – »Se strinjam.«, 5 – »Se popolnoma strinjam.«). Veljavnosti nismo preverjali, smo pa izračunali zanesljivost instrumenta, ki je dobra, s Cronbachovim alfa, ki znaša 0,913.

Opis vzorca

Uporabili smo priložnostni vzorec. K sodelovanju smo povabili člane Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske (v nadaljevanju: društvo). Društvo je na dan 31. 12. 2022 imelo 1376 članov. Realizacija vzorca je bila 13,76-odstotna ($n = 193$). Od vseh sodelujočih v raziskavi je imelo tetovažo 73 oseb (37,8 %), 120 oseb (62,2 %) je ni imelo. Sodelovalo je 172 žensk (89,1 %) in 21 moških (10,9 %), povprečne starosti 35,33 let ($s = 10,8$) in s povprečno delovno dobo 13,64 let ($s = 11,3$). V vzorcu je bilo 108 (56,0 %) zdravstvenih tehnikov/tehnikov zdravstvene nege, 73 (37,8 %) višjih medicinskih sester in diplomiranih medicinskih sester/diplomiranih zdravstvenikov ter 12 (6,2 %) magistrstrov/magistric zdravstvene nege.

Opis poteka raziskave in obdelave podatkov

Pred začetkom zbiranja podatkov, ki je potekalo od 1. 5. do 6. 6. 2023, smo predsednici društva poslali prošnjo za sodelovanje v raziskavi in dovoljenje za izvedbo. Po njenem soglasju je bil anketni vprašalnik po vodstvu društva posredovan njihovim članom s prošnjo, naj povezano delijo s svojimi sodelavci. Imena in elektronski stiki članov nam niso bili razkriti. Delovali smo v skladu s Kodeksom etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije (2014) in v skladu z Evropskim kodeksom raziskovalne integritete (2011). Anketirance smo v nagovoru seznanili z namenom raziskave in prostovoljnostjo sodelovanja, prav tako pa z zagotavljanjem anonimnosti. V nagovoru smo jih seznanili, da z oddajo izpolnjenega anketnega vprašalnika oddajajo soglasje za sodelovanje

in uporabo podatkov. Podatke smo obdelali z računalniškim programom SPSS (IBM SPSS Statistic, verzija 22). Uporabili smo univariatne in bivariatne statistike (Mann-Whitneyjev U-test, Pearsonov test korelacije, Kruskal-Wallisov test, Kullbachov 2 $\hat{I}$ test). Za statistično pomembne smo upoštevali razlike, pri katerih je bila stopnja tveganja na ravni 5 % in manj ($p \leq 0,05$).

Rezultati

Večina anketirancev, ki ima tetovažo, ima več kot eno ($n = 50$; 68,5 %). Večina tetovaž je na predelu rok ($n = 44$; 60,3 %), na nogah jo ima 32 (45,2 %) anketirancev, na predelu hrbta jo ima 27 (37,0 %) anketirancev, na intimnih predelih 7 (9,6 %) in predelu obraza 1 anketiranec (1,4 %). Večina ($n = 66$; 90,4 %) tistih anketirancev, ki ima tetovažo na vidnem mestu, sicer nima občutka, da bi bili kdaj zaradi tega na delovnem mestu obsojeni.

Nekateri anketiranci so zaznali negativne odzive, predvsem od pacientovih svojcev (5,5 %), pacientov (2,7 %) ali sodelavcev (1,4 %). Tiste anketirance, ki so odgovorili, da doživljajo neke vrste obsojanja zaradi vidne tetovaže, smo v nadaljevanju vprašali, kaj so doživeli, da so se čutili obsojene. Odgovorili so: »Mislijo, da ne opravljam dobro poklica.«, »Niso zaupali moji presoji, želeli so drugo mnenje oz. želeli so mojo sodelavko.«, »Obsojanje, ocenjevanje.« ter: »Z besedami: Kako pa izgleda potetovirana sestra!?!«. Ugotovili smo tudi, da od nobenega anketiranca delodajalec ne pričakuje/zahteva, da bi vidno tetovažo v službenem času prekril, je pa pet anketirancev menilo, da so bili v službi zaradi tetovaže na neki način zavrženi (pri napredovanju, možnostih za izobraževanje itd.).

Rezultati v nadaljevanju kažejo, da se anketiranci najmanj strinjajo s trditvijo, da z zdravstvenim sodelavcem, ki ima vidno tetovažo, ne želijo sodelovati

($\bar{x} = 1,16$; $s = 0,41$), tudi vse ostale trditve, po svojem pomenu odklonilne do tetovaž, so bile na petstopenjski lestvici ocenjene z nizko povprečno vrednostjo ($\bar{x} < 2$), kar kaže na to, da anketirani večinoma ne dojemajo tetoviranih zdravstvenih delavcev kot manj profesionalnih ali neprimernih za poklic.

Zanimalo nas je, ali obstajajo razlike v mnenjih glede na demografske značilnosti anketirancev, in ugotovili razlike glede na starost in delovno dobo anketirancev (Tabela 1). Skoraj pri vseh trditvah je povezava statistično pomembna in pozitivna, kar pomeni, da višja, kot je starost, in daljša, kot je delovna doba, bolj se anketiranci strinjajo s trditvami, torej imajo bolj odklonilno mnenje o tetovažah.

Za ugotavljanje statistično značilnih razlik v mnenju anketiranih, zaposlenih v zdravstveni negi, o tetovažah glede na izobrazbo smo uporabili Kruskal-Wallisov test, ki kaže, da se mnenja o tetovažah med anketiranci glede na izobrazbo statistično značilno razlikujejo pri treh trditvah. Te trditve so: »Zdravstveni delavci ne bi smeli imeti vidnih tetovaž.« ($H = 15,708$, $p < 0,001$), »Zdravstveni delavci, ki imajo vidno tetovažo, bi jo morali prekriti ali odstraniti.« ($H = 19,013$, $p < 0,001$) in »Zdravstveni delavec z vidno tetovažo ne bi smel opravljati tega poklica.« ($H = 7,889$, $p = 0,048$). Anketiranci v zdravstveni negi z višjo izobrazbo se v povprečju s temi trditvami bolj strinjajo, kar pomeni, da imajo zaposleni v zdravstveni negi z višjo izobrazbo v povprečju bolj odklonilno mnenje o tetovažah kot tisti z nižjo izobrazbo.

Za preverjanje statistično značilnih razlik v mnenju anketiranih glede na to, ali lastno tetovažo imajo ali ne, smo uporabili Kullbachov 2 $\hat{I}$ test. Rezultati se statistično značilno razlikujejo v štirih trditvah. Večina anketiranih, ne glede na to, ali tetovažo ima ali ne, se s temi trditvami ne strinja, je pa med tistimi, ki se s temi trditvami strinjajo, več tistih brez tetovaže kot tistih, ki tetovažo imajo. Te trditve so: »Zdravstveni delavci ne bi smeli imeti vidnih tetovaž.« ($\chi^2 = 31,066$, $p <$

Tabela 1: Strinjanje s trditvami glede na starost in delovno dobo ($n = 193$)

Trditev		Starost	Delovna doba
Zdravstveni delavci ne bi smeli imeti vidnih tetovaž.	kor. koef.	0,229**	0,257**
	p	0,001	< 0,001
Z zdravstvenim delavcem, ki ima vidno tetovažo, ne želim sodelovati.	kor. koef.	0,141	0,191**
	p	0,050	0,008
Zdravstveni delavci, ki imajo vidno tetovažo, bi jo morali prekriti ali odstraniti.	kor. koef.	0,237**	0,264**
	p	0,001	< 0,001
Zdravstveni delavec, ki ima vidno tetovažo, predstavlja svoj poklic v slabi luči.	kor. koef.	0,183*	0,221**
	p	0,011	0,002
Zdravstveni delavec z vidno tetovažo ne bi smel opravljati tega poklica.	kor. koef.	0,226**	0,277**
	p	0,002	< 0,001
Zdravstveni delavci, ki imajo tetovaže, so manj strokovni.	kor. koef.	0,093	0,158*
	p	0,200	0,028

Legenda: p – statistična značilnost; * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; n – število; kor. koef. – korelacijski koeficient

0,001); »Zdravstveni delavci, ki imajo vidno tetovažo, bi jo morali prekriti ali odstraniti.« ($\chi^2 = 12,944$, $p = 0,012$); »Zdravstveni delavec, ki ima vidno tetovažo, predstavlja svoj poklic v slabi luči.« ($\chi^2 = 13,802$, $p = 0,003$) in »Zdravstveni delavec z vidno tetovažo ne bi smel opravljati tega poklica.« ($\chi^2 = 10,766$, $p = 0,005$).

Diskusija

Ugotovili smo, da je v našem vzorcu delež zaposlenih v zdravstveni negi primerljiv z deležem tistih s tetovažami kot v drugih državah (Shannon-Missal, 2016). Tako kot drugi (Kluger et al., 2019; Morlock & Morlock, 2023) tudi mi lahko predvidevamo, da bodo modifikacije telesa, kot so tetovaže, postale še bolj razširjene. Z naraščajočo razširjenostjo tetovaž postaja vedno pomembnejše, da razumemo nivo sprejemanja in zaupanja, ki ju imajo pacienti in sodelavci, ko se srečujejo z izvajalci zdravstvenih storitev z vidnimi tetovažami.

Avtorji Thomas et al. (2010) in Westerfield et al. (2012) so ugotovili, da pacienti bolj negativno dojemajo zdravstveno nego, ki jo nudijo medicinske sestre z vidnimi tetovažami. Thomas et al. (2010) so anketirali paciente, medicinske sestre in študente zdravstvene nege in vse skupine anketirancev so ocenile medicinske sestre z vidnimi tetovažami kot najmanj skrbne, najslabše usposobljene in z najmanj znanja. Tudi mi v določenem obsegu ugotavljamo, da anketiranci niso naklonjeni tetoviranim sodelavcem, nenaklonjenost se viša s starostjo oz. delovno dobo in tudi z izobrazbo. Ravno tako so bolj odklonilno naravnani tisti, ki sami nimajo tetovaže. Westerfield et al. (2012) so ugotovili tudi, da so bile ženske izvajalke zdravstvene nege z vidnimi tetovažami dojemane kot manj strokovne v primerjavi z moškimi izvajalci z vidnimi tetovažami. Crevar & Kosić (2021) ugotavljajo, da imajo sicer medicinske sestre bolj pozitiven odnos do tetoviranih pacientov, kot pacienti do tetoviranih medicinskih sester. Raziskava Galović et al. (2023), ki je bila izvedena v letu 2022 na Hrvaškem, kaže, da starejše medicinske sestre značilno bolj kot mlajše menijo, da bi se morale vidne tetovaže pri sodelavcih zakrivati. Pacienti še značilno pogosteje menijo, da bi morale biti tetovaže pokrite pri zdravstvenih delavcih.

Nismo našli novjših raziskav o povezavi nivoja izobrazbe v zdravstveni negi z odnosom do tetovaž, lahko pa povežemo svoje ugotovitve o razlikah v odnosu do tetovaž z ugotovitvami avtorjev Sibandze & Scafide (2018), ki v sistematičnem pregledu ugotavljata, da večina raziskav kaže, da višja izobrazba v zdravstveni negi vodi do višjega zavedanja in uporabe poklicnih vrednot. Sem spada tudi profesionalna podoba medicinske sestre.

Raziskava (Yadav et al., 2020) je pokazala, da med 16 % in 44 % ljudi obžaluje izdelavo vsaj ene od svojih tetovaž. Ugotavljajo, da so razlogi za odstranitev tetovaže domači pritiski, izboljšanje zaposlitvenih

možnosti in družbeni odzivi. Mi ugotavljamo, da se ne pričakuje, da bi se vidne tetovaže v službi prekrivale in je obsojanje bodisi od sodelavcev, pacientov, bodisi njihovih svojcev redko, torej so redki tudi pritiski v delovnem okolju, da bi se tetovaže odstranile. Posamezniki, ki se odločijo za tetovažo, bi se morali zavedati, da obstaja možnost, da bo vidna tetovaža negativno vplivala na njihove zaposlitvene možnosti. V raziskavi iz leta 2014 je 76 % od 2700 intervjuvanih ljudi verjelo, da bi tetovaža lahko zmanjšala njihove možnosti za zaposlitev, 39 % pa jih je menilo, da prikazujejo podjetje, v katerem delajo, v slabi luči (McBride, 2017). Nekaj naših anketirancev je menilo, da so bili zaradi tetovaže na neki način zavrženi na delovnem mestu bodisi pri napredovanju bodisi pri možnostih za izobraževanje.

Večina anketirancev se, ne glede na prisotnost ali odsotnost, lastne tetovaže s trditvami, kot so »da ne bi smeli imeti vidnih tetovaž«, »da bi si morali tetovažo prekriti ali odstraniti«, »da zdravstveni delavec, ki ima tetovažo, svoj poklic predstavlja v slabi luči« in »da ne bi smeli opravljati tega poklica«, na splošno ne strinja. Vendar se anketirani, ki tetovaže nimajo, s trditvami statistično značilno bolj strinjajo kot tisti, ki tetovažo imajo. Novejše raziskave modifikacij telesa, npr. s tetovažami, teh ne povezujejo več z visoko tveganim vedenjem, ki so jih raziskave v preteklosti pokazale, kot na primer, da je bilo pri mladostnikih, ki so imeli tetovaže, večja verjetnost uživanja alkohola in drog, nasilja, nošenja orožja, nevarne spolne aktivnosti, motenj hranjenja in samomora (McBride, 2017). Čeprav so tetovaže v zgodovini povzročile negativne asociacije, je priljubljenost tetovaž skozi čas vseeno zrasla, vendar je dojemanje tetoviranih posameznikov pri določenem številu posameznikov ostalo negativno. Predvsem ženske s tetovažami so ocenjene bolj negativno, saj naj bi kršile tradicionalne spolne norme. Razširjena in sprejemljiva stigmatizacija tetoviranih posameznikov je lahko v družbi še naprej prisotna, ne glede na priljubljenost tetovaž (Broussard & Harton, 2018). Tako medicinske sestre kot pacienti delijo isto mnenje, da naj medicinske sestre na delovnem mestu upoštevajo določila profesionalnega videza, saj to vpliva na percepcijo strokovnosti v zdravstveni negi (Galović et al., 2023). V prihodnje bi bilo treba trud usmerjati tudi v sprejemanje drugačnosti na delovnih mestih ne samo z vidika tetovaž, temveč tudi ostale drugačnosti (kulturne, spolne ...).

Omejitev raziskave predstavlja vzorec, ki je vključeval le predstavnike zdravstvene nege Gorenjske, druga omejitev je nizka odzivnost. Omejitev raziskave predstavlja tudi majhen odstotek anketirancev, ki imajo lastne tetovaže, zato je del analiz opravljen na majhnem vzorcu. Glede na zaznane s starostjo naraščajoče odklonilno mnenje bi bilo smiselno izvesti raziskavo med mladimi bodočimi zdravstvenimi delavci oz. študenti zdravstvene nege in raziskati tudi mnenja pacientov. Broussard & Harton (2018) sta zaznali

negativno sprejemanje tetoviranih posameznikov tudi med mladimi, zato bi bilo treba raziskati, kako to dojemajo mladi v Sloveniji. Dojemanje tetoviranih medicinskih sester kot manj profesionalnih lahko potencialno vpliva na izkušnjo oskrbe pri pacientih in kaže na potrebo po politikah, ki bodo podpirale neobsojajočo oskrbo.

Zaključek

Pomembno je opozoriti, da se stališča in sprejemanje tetovaž v družbi spreminjajo in so odvisna od kulture, regije in posameznikovega okolja. Čeprav se število tetoviranih ljudi v sodobni družbi povečuje, imajo nekateri o njih še vedno predsodke. Tema je zelo aktualna in predstavlja veliko možnosti za raziskovalno delo, saj se vse več generacij odloča za okrasitev telesa s tetovažami in jih sprejema kot del osebnega izražanja, kar pomeni, da bo na tem področju sprejemanje drugačnosti postalo pomembnejše. Z dodatnimi raziskavami v prihodnosti bo lažje razumeti to drugačnost in pogled družbe, predvsem kako slovenski pacienti sprejemajo medicinske sestre, ki imajo vidne tetovaže, in kako mladi zaposleni oziroma študentje zdravstvene nege sprejemajo vidne tetovaže.

Nasprotje interesov/Conflict of interest

Avtorici izjavljata, da ni nasprotja interesov./The authors declare that no conflicts of interest exist.

Financiranje/Funding

Raziskava ni bila finančno podprta./The study received no funding.

Etika raziskovanja/Ethical approval

Raziskava je bila izvedena v skladu z etičnimi smernicami za raziskave z ljudmi. Vsi udeleženci so z izpolnitvijo ankete podali soglasje za sodelovanje v raziskavi./The research was conducted in accordance with ethical guidelines for research involving human subjects. All participants gave their consent to participate in the research by completing the survey.

Prispevek avtorjev/Author contributions

Prva avtorica je zasnovala in izvedla raziskavo, analizirala podatke in napisala članek. Druga avtorica je v vseh fazah raziskovalnega procesa sodelovala kot oseba, odgovorna za metodološko ustreznost; sodelovala je tudi pri pisanju članka./The first author designed and conducted the research, performed the data analysis, and composed the manuscript. The second author participated in all stages of the research process, ensured methodological rigour and contributed to writing the manuscript.

Literatura

Broussard, K. A., & Harton, H. C. (2018). Tattoo or taboo: Tattoo stigma and negative attitudes toward tattooed individuals. *The Journal of Social Psychology*, 158(5), 521–540.

<https://doi.org/10.1080/00224545.2017.1373622>

PMid:28934022

Crevar, I., & Kosić, R. (2021). Attitudes of nurses and patients about visible tattoos. *Nursing Journal*, 26(2), 130–134.

<https://doi.org/10.11608/sgnj.26.2.8>

Galović, L., Farčić, N., Lasić, I., Barać, I., & Gvozdanović, Z. (2023). The opinion of patients and nurses about the professional appearance in nursing. *Croatian Nursing Journal*, 7(2), 107–115.

<https://doi.org/10.24141/2/7/2/1>

Hatfield, L. A., Pearce, M., Del Guidice, M., Cassidy, C., Samoyan, J., & Polomano, R. C. (2013). The professional appearance of registered nurses: An integrative review of peer-reviewed studies. *The Journal of Nursing Administration*, 43(2), 108–112.

<https://doi.org/10.1097/NNA.0b013e31827f2260>

PMid:23343727

Jagodić, M.V. (2019). Stigma: breme, s katerim živimo. *Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo*, 47(275), 160–177.

Johnson, S. C., Maegan, L. M., & Yamamoto, L. G. (2016). Adverse effects of tattoos and piercing on parent/patient confidence in health care providers. *Clinical Pediatrics*, 55(10), 915–920.

<https://doi.org/10.1177/0009922815616889>

PMid:26603585

Kluger, N., Seité, S., & Taieb, C. (2019). The prevalence of tattooing and motivations in five major countries over the World. *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology*, 33(12), e484–e486.

<https://doi.org/10.1111/jdv.15808>

Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije in Kodeks etike za babice Slovenije. (2014). Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Kralj, A. (2022). *Predsodki in stereotipi študentk in študentov Fakultete za socialno delo v času dodiplomskega študija* [diplomsko delo, Univerza v Ljubljani].

McBride, L. D. (2017). Clinical guidance to tattooing and piercing among youth. *Journal of Pediatric Nursing*, 39, 83–84.

<https://doi.org/10.1016/j.pedn.2017.11.012>

PMid:27916407

- Morlock, R., & Morlock, A. (2023). Think before you ink: Perception, prevalence, and correlates of tattooing and tattoo regret in US Adults. *Cureus*, 15(11), Article e48167. <https://doi.org/10.7759/cureus.48167> PMid:38046700; PMCID:PMC10693284
- Paprocka-Lipinska, A., Majeranowski, A., Drozd-Garbacewicz, M., Mazanek, M., Hebdzinska, M., & Styszko, J. (2019). Can medical staff have visible tattoos: A survey study among students. *European Journal of Translational and Clinical Medicine*, 2(2), 23–26. <https://doi.org/10.31373/ejtcml/113511>.
- Phillips, A. (2014). Body piercing and tattooing: A trend and its complications. *Practice Nursing*, 25(1), 29–31. <https://doi.org/10.12968/pnur.2014.25.1.29>
- Pikl, T. (2020). *Percepcija pacientov do zdravstvenih delavcev s tetovažami* [diplomsko delo, Univerza v Mariboru].
- Shannon-Missal, L. (2016). Tattoo takeover: Three in ten Americans have tattoos, and most don't stop at just one. *The Harris Poll*, 12, 1–15.
- Sibandze, B. T., & Scafide, K. N. (2018). Among nurses, how does education level impact professional values: A systematic review. *International Nursing Review*, 65(1), 65–77. <https://doi.org/10.1111/inr.12390> PMid:28657173
- The European Code of Conduct for Research Integrity*. (2011). <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/KME/Evropski-kodeks-raziskovalne-integritete.pdf>. Marec 2011
- Thomas, C. M., Ehret, A., Ellis, B., Colon-Shoop, S., Linton, J., & Metz, S. (2010). Perception of nurse caring, skills, and knowledge based on appearance. *The Journal of Nursing Administration*, 40(11), 489–497. <https://doi.org/10.1097/NNA.0b013e3181f88b48> PMid:20978418
- Vičič, T. (2022). *Vloga zunanjega videza pri iskanju zaposlitve* [magistrsko delo, Univerza na Primorskem]
- Westerfield, H. V., Stafford, A. B., Speroni, K. G., & Daniel, M. G. (2012). Patients' perceptions of patient care providers with tattoos and/or body piercings. *The Journal of Nursing Administration*, 42(3), 160–164. <https://doi.org/10.1097/NNA.0b013e31824809d6> PMid:22361873
- Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. (2020). *Profesionalna podoba izvajalcev v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije*. <https://www.zbornica-zveza.si/wp-content/uploads/2020/06/Profesionalna-podoba-v-zdravstveni-in-babiski-negi-in-oskrbi-JAVNA-RAZPRAVA.pdf>
- Yadav, A., Yadav, P., Yadav, J., & Chander, R. (2020). Tattoo for camouflage: A new cause of tattoo regret. *Indian Dermatology Online Journal*, 11(2), 250–252. https://doi.org/10.4103/idoj.IDOJ_189_19 PMid:32477992; PMCID:PMC7247660

Citirajte kot/Cite as:

Hadžić, J., & Bahun, M. (2025). Tetovaže med zaposlenimi v zdravstveni negi: kvantitativna raziskava. *Obzornik zdravstvene nege*, 59(3), 172–177. <https://doi.org/10.14528/snr.2025.59.3.3297>